

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně **NEWLAND ESTATE MANAGEMENT s. r. o.**, se sídlem Blansko, Poříčí 2465/28, zastoupené JUDr. Michalem Račokem, advokátem se sídlem Praha 1, Štěpánská 49/633, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 31, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 33/2014 – 65,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 33/2014 – 65, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Na základě výsledku daňové kontroly byla žalobkyni (dále „stěžovatelka“) vyměřena daň z přidané hodnoty za 1. čtvrtletí roku 2011. Proti platebnímu výměru ze dne 7. 11. 2012, č. j. 138442/12/283911707762, podala stěžovatelka odvolání, které bylo rozhodnutím Odvolacího finančního ředitelství ze dne 24. 9. 2013, č. j. 23442/13/5000-14301-704561 zamítnuto. Rozhodnutí žalovaného napadla stěžovatelka správní žalobou, kterou Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) odmítl usnesením ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 33/2014 – 65, napadeným nyní posuzovanou kasační stížností.

Krajský soud totiž posoudil otázku splnění podmínek řízení a dospěl k závěru, že žaloba byla podána opožděně. Zjistil, že napadené správní rozhodnutí bylo stěžovatelce doručeno dne 25. 9. 2013, přičemž lhůta pro podání žaloby uplynula dnem 25. 11. 2013. Žaloba však byla u soudu podána až 22. 4. 2014, tedy opožděně. Dle krajského soudu na tom nic nemění skutečnost, že podle připojené obálky byla žaloba podána na poště v Káhiře. Na obálce je totiž uvedeno razítko s údajem *CAIRO 10. 4. 2014*. Je proto zřejmé, že lhůta pro podání žaloby marně uplynula. Za těchto okolností postupoval krajský soud v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a žalobu pro opožděnost odmítl.

Usnesení krajského soudu napadá stěžovatelka kasační stížností, v níž namítá, že lhůta pro podání žaloby dle § 40 odst. 4 s. ř. s. byla zachována. Uvádí, že dne 18. 11. 2013 předala písemnost s předmětnou žalobou k přepravě na poště v egyptské obci Mahmasha, což je patrné i z razítka, jímž bylo přijetí zásilky poštou potvrzeno. Stěžovatelka v tomto ohledu odkazuje na úřední překlad arabského textu, z něhož vyplývá, že zásilka byla dne 18. 11. 2013 podána. K cestě zásilky dále poznamenává, že po podání v obci Mahmasha byla dne 10. 4. 2014 zřejmě předána na Ústřední poštu pro cizinu v Káhiře a následně došlo k odeslání do České republiky. Domnívá se, že k významné časové prodlevě mohlo dojít tím, že zásilka byla odeslána jako prostý dopis a nikoli doporučeně. Vzhledem k tomu, že pro zachování lhůty k podání žaloby postačovalo podat jí do 25. 11. 2013 k poštovní přepravě, má stěžovatelka za to, že lhůta zůstala zachována. Dodává k tomu, že není rozhodující, zda je žaloba podána k poštovní přepravě v České republice nebo v jiném státě. Usnesení krajského soudu proto navrhuje zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti jen stručně uvedl, že se ztotožňuje se závěrem krajského soudu a požádal o přiznání náhrady nákladů za řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou splnění podmínek řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatelka je v řízení zastoupena advokátem. Jsou též splněny i obsahové náležitosti návrhu dle § 106 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti nepodřadila své námitky pod žádný z kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nicméně při přezkumu usnesení o odmítnutí žaloby přichází podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu v úvahu toliko důvod uvedený pod písm. e) citovaného ustanovení (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS, který je společně s ostatními rozsudky tohoto soudu dostupný na www.nssoud.cz). Za uvedené procesní situace dále platí, že zdejší soud posuzuje pouze závěry, které vedly k odmítnutí žaloby, a nikoli její věcný obsah. Předmětem přezkumu je tudíž otázka, zda byly v řízení před krajským soudem splněny zákonné podmínky k odmítnutí žaloby pro její opožděnost. Konkrétně se musel zdejší soud vypořádat s námitkou, že správní žaloba byla z Egypta odeslána již 18. 11. 2013, a lhůta pro její podání tak byla v souladu s § 40 odst. 4 s. ř. s. zachována.

Nejprve je vhodné poznamenat, že stěžovatelka nerozporuje počátek a konec lhůty pro podání žaloby, který se odvíjí od doručení žalobou napadeného správního rozhodnutí. Obecně lze přitom konstatovat, že lhůta pro podání žaloby je lhůtou procesněprávní. Zdejší soud proto vycházel ze skutečnosti, že pro zachování lhůty k podání správní žaloby

pokračování

musela být žaloba nejpozději 25. 11. 2013 předána soudu, popřípadě zaslána prostřednictvím držitele poštovní licence, nebo zvláštní poštovní licence anebo předána orgánu, který má povinnost jí doručit (srovnej § 40 odst. 4 s. ř. s.).

Krajskému soudu byla žaloba předána (doručena) dne 22. 4. 2014, tedy po dvouměsíční lhůtě plynoucí z ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. V takovém případě bylo na místě zkoumat, zda nebyla lhůta zachována předáním písemnosti na poštu v Egyptě. Krajský soud se touto možností zabýval, avšak stručně se vyjádřil jen k razítku pošty v Káhiře ze dne 10. 4. 2014 a razítku pošty v Praze s datem 18. 4. 2014, které se nacházejí na obálce, v níž měla být žaloba zaslána. Další razítka na uvedené obálce již blíže nezkoumal a bez dalších úvah učinil závěr o opožděném podání zásilky. Stěžovatel přitom tvrdí, že obálka obsahuje razítko pošty z egyptské obce Mahmasha ze dne 18. 11. 2013, které se vztahuje ke dni, kdy zásilku odeslal. Nejvyšší správní soud ověřil, že předložená obálka skutečně obsahuje více razítek, jejichž vyznačení postou v Egyptě na obálce s adresou krajského soudu nelze vyloučit. Aby si krajský soud mohl učinit jednoznačný názor o opožděném podání žaloby, měl se jimi zabývat a obálku, údajně obsahující správní žalobu, zkoumat v kontextu všech vyznačených údajů, případně dalších významných okolností. Nejvyšší správní soud si je vědom, že vyčíst z předmětné obálky datum skutečného odeslání zásilky je úkol vskutku složitý, nicméně rozhodnutí nelze označit za přesvědčivé, jestliže v něm absentuje úvaha nad relevantností některých údajů, případně okolností, které provázely jejich vznik. Nelze totiž přehlédnout, že odmítnutím žaloby fakticky dochází k odepření soudního přezkumu, byť jde o odepření práva zákonem předvídané. V těchto případech je proto úkolem soudu pečlivě zkoumat podmínky pro odmítnutí žaloby a tím zajistit, že ústavně zaručené právo na soudní ochranu (čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod) nebude protizákonně omezeno. Ve sporných situacích je navíc nutné vycházet z principu presumpce včasnosti doručení podání (blíže k tomu v nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 2509/08, dostupný na www.nalus.usoud.cz). Krajský soud však ve smyslu shora uvedených závěrů nepostupoval, neboť některé údaje na obálce vůbec nezkoumal. Učinit nyní jednoznačný závěr o správnosti krajským soudem zvoleného řešení otázky, zda byla lhůta pro podání správní žaloby zachována či nikoli, je tudíž prakticky nemožné a ostatně nepřípustné, neboť by tím Nejvyšší správní soud nahrazoval úvahu krajského soudu.

Proto nezbyvá, než napadené rozhodnutí zrušit z důvodu nepřezkoumatelnosti, neboť krajský soud odmítl žalobu za situace, kdy nebylo její opožděné podání postaveno na jisto. Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. v sobě totiž konzumuje všechny jinak v úvahu přicházející důvody k podání kasační stížnosti (viz argumentaci rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaného pod č. 625/2005 Sb. NSS). Napadené usnesení krajského soudu proto zdejší soud podle § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc krajskému soudu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

V dalším řízení tak bude úkolem krajského soudu řádně se vypořádat se všemi údaji, které se na předmětné obálce vyskytují a posoudit jejich relevanci ve vztahu k ustanovením § 40 odst. 4 a § 72 odst. 1 s. ř. s. Důležité bude především komplexně zvážit jednotlivé údaje nejen z hlediska jejich čitelnosti, ale také v souvislosti s jejich věrohodností a umístěním na obálce, z nichž si bude možné vytvořit poměrně exaktní představu o způsobu podávání zásilek v Egyptě. Bez významu nebude jistě ani zabývat se tím, proč se

stěžovatelka rozhodla podat zásilku skrze osobu z Egypta, jestliže všechny ostatní zásilky byly standardně přijímány a posílány prostřednictvím elektronické komunikace. V souvislosti s touto skupinou úvah bude třeba vypořádat se i s tím, že 18. 11. 2013 již měla být podána žaloba, která v té době (zřejmě) neměla existovat, neboť je datována dnem 20. 11. 2013.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2015

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu